

طوفانی که سحرگاه روز ۱۷ اکتبر (۱۵ مهر) در باریکه غزه شروع شد چنان هیمنه رژیِم صهیونیستی را در هم شکست که به گفته کارشناسان محال است که دیگر اسرائیل بتواند شرایط را به قبل از طوفان‌الاقصی برگرداند. با گذشت ۱۱۸ روز از جنگ کارشناسان بر این باور هستند که نشانه‌های شکست رژیم صهیونیستی در ابعاد مختلف اقتصادی، سیاسی و امنیتی کاملاً عیان شده است. در این گزارش نگاهی گذرا می‌اندازیم به نشانه‌های شکست اسرائیل در جنگ غزه.

سرویس بین‌الملل کیهان

- فروپاشی اقتصاد اسرائیل**

جنگ غزه اقتصاد رژیم صهیونیستی را به ورطه نابودی کشانده است. به گواهی بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران جنگ کنونی نه تنها هیمنه نظامی اسرائیل را از بین برد بلکه اقتصاد این رژیم را نیز نابود کرد. اقتصاد اسرائیل تحت تأثیر این جنگ روز به روز افول و سقوط جدیدی را تجربه می‌کند. یک چشم‌انداز کلی می‌توان تیغات ویرانگر عملیات طوفان‌القصی بر اقتصاد رژیم صهیونیستی را شامل این موارد دانست؛ کاهش ارزش پول، توقف ورود گردشگران خارجی به سرزمین‌های اشغالی و کاهش درآمد توریسِم و گردشگری، خسارات به بخش کشاورزی به دلیل توقف عملیات کشاورزی در مناطق جنگی، اختلال در عملیات نفتی، گازی و پالایشگاه رژیم صهیونیستی، توقف صادرات و واردات از طریق بنادر رژیم صهیونیستی، توقف پروژه‌های عمرانی بزرگ همچون شهرک‌سازی، کمبود بودجه ناشی از استقراض برای مصارف جنگی، کاهش نیروی کار به دلیل ترک شغل ۳۰۰ هزار نظامی ذخیره، سقوط بورس رژیم صهیونیستی، کاهش امنیت غذایی، کاهش سرمایه‌گذاری خارجی، کمبود مالی کالاهای اساسی و کاهش شدید نرخ بهره‌وری در بخش‌های دولتی رژیم صهیونیستی.

در جدیدترین برآوردها رئیس بانک مرکزی رژیم صهیونیستی پیش‌بینی کرده است که هزینه‌های تجاوز این رژیم به نوار غزه به ۶۷٫۷ میلیارد دلار افزایش یابد. ۱۸ دی‌ماه گذشته نیز روزنامه صهیونیستی «یدیوت آحرانوت» در گزارشی نوشت: رژیم صهیونیستی از ترس فروپاشی سیستم اقتصادی و بازگانی به بخش غیرنظامی مجبور به پرداخت دهها میلیارد شیکل (واحد پول این رژیم) خسارت شده است که خسارت‌های سنگین به ساختمان‌ها و زیرساخت‌ها به‌ویژه در مناطق همجوار نوار غزه و شهرک‌های

شبکه آمریکایی «ان‌بی‌سی نیوز» با اذعان به شکست ارتش رژیم صهیونیستی در تحقق اهداف اصلی خود در نوار غزه تأکید نابودی و یا شکست جنبش حماس وجود ندارد.

شبکه آمریکایی «ان‌بی‌سی نیوز» با اذعان به شکست ارتش رژیم صهیونیستی در تحقق اهداف اصلی خود در نوار غزه تأکید نابودی و یا شکست جنبش حماس وجود ندارد.

همچور با مرزهای لبنان را نیز باید به این میبالغ افزود. به گفته ناظران و کارشناسان، کابینه نتانیاو نتوانسته است اذعان کند جنگ‌های گذشته از خبر و زبان آن در امان بگذارد، به‌ویژه در منطقه همجوار نوار غزه که هدف عملیات طوفان‌الاقصی قرار گرفت و مسئول تأمین حدود ۷۵ درصدی محصولات کشاورزی مورد نیاز رژیم بوده است. حال آن‌را از یک منطقه کشاورزی به یک منطقه بسته نظامی تبدیل کرد. اقتصاددان اردنی، عامر الشویکی معتقد است مجموع خسارات اقتصادی مستقیم و غیرمستقیم رژیم اشغالگر بالغ بر ۱۶۵ میلیارد دلار بوده است. «الشویکی» با بیان این‌ که آنچه از سوی اسرائیل اعلام می‌شود، بخش کوچکی از خسارات واقعی نظامی این رژیم از جنگ است، می‌گوید: «هزینه عملیاتی این جنگ به ۲۸۰ میلیون دلار در روز رسیده است که معادل ۲۸ میلیارد دلار در ۱۰۰ روز اول نبرد است. علاوه‌بر هزینه ادوات نظامی این رژیم که توسط مقاومت منهدم شده و بالغ بر یک هزار خودروی زرهی تانک است و اینها خسارات نظامی است که اشغالگران هنوز آن را مشمول برآوردهای خود نکرده‌اند.» وی با اشاره به اینکه بیش از ۳۰۰ هزار کارگر در اسرائیل در بخش‌های مختلف اقتصادی رژیم صهیونیستی به‌جنگ فراخوانده شدند، گفت: «بخش فناوری که نیمی از صادرات اسرائیل را برعهده دارد در نتیجه جنگ متحمل خسارتی بالغ بر ۲۰ میلیارد دلار شده است و به گفته رسانه‌های اسرائیلی شرکت‌های فناوری در ماه ژانویه بیش از یک هزار کارمند خود را اخراج کردند.» الشویکی توقف سرمایه‌گذاری‌های خارجی در رژیم صهیونیستی به دلیل جنگ غزه را هم موجب خسارت بزرگ ۱۵ میلیارد دلاری به این رژیم

یکی از دلایل اصلی ورود نابودی حماس، رهبران آن و تونل‌های حماس بود اما به اذعان همه رسانه‌ها و کارشناسان، رژیم صهیونیستی به این اهداف حتی نزدیک هم نشده است.

فروپاشی اقتصاد رژیم صهیونیستی در این جنگ غزه

خواند و گفت: چرخ بخش گردشگری هم در نتیجه جنگ از حرکت ایستاده و ۷۵ درصد درآمد خود را از دست داده است در حالی که سالانه ۲۰ میلیارد دلار برای اسرائیل درآمدزایی کرده بود. اقدام اسرائیل در تخلیه شهرک‌های صهیونیست‌نشین مناطق همجوار نوار غزه و شمال سرزمین‌های اشغالی و انتقال شهروین به یک میلیون نفر در ۲۸۰ شهر و مناطق دیگر، دست‌کم ۱۰ میلیارد دلار برای این رژیم هزینه داشته افزون بر اینکه باید غرامت زیان تجاری و صنعتی به آنها در نتیجه جنگ را هم پرداخت کند. به گفته وی تداوم بحران کشتیرانی در دریای سرخ و مقابله نیروهای مسلح یمن با کشتی‌های مرتبط با رژیم صهیونیستی موجب شده است که تردد به بندر ایلات در جنوب سرزمین‌های اشغالی تا ۸۰ درصد کاهش یافته باشد و از سوی دیگر رژیم اشغالگر متکی به کشتی‌هایی است که از دریای مدیترانه به بنادر

قطعی خروج خود را اعلام نکرده‌اند. در صورتی که کابینه جنگ در مورد اسراء ائت‌پس و برنامه‌های روز پس از جنگ موضع جدی نگیرد از کابینه کناره‌گیری خواهند کرد اما ممکن است روزها یا حتی هفته‌ها طول بکشد. «لاپید»، رئیس جریان اپوزسیون رژیم صهیونیستی هم از «بنی گانتز»، «گادی ایزنکوت» و «گدعون ساعر» خواسته است از ائتلاف دولتی خارج شوند، چرا که «این دولت شایستگی اداره جنگ را

دریچه‌ای به جهان khareji@kayhan.ir

انجا نگهداری می‌کند. جامعه بین‌المللی خواستار آنت‌پس برای نجات غیرنظامیان فلسطینی است. آنتونی بلینکن در سفر منطقه‌ای، از عربستان، امارات، اردن و مصر، وعده حمایت برای بازسازی غزه پس از جنگ دریافت می‌کند مشروط بر اینکه اسرائیل با تشکیل یک دولت فلسطینی موافقت کند. راه خروج از بحران به وضوح مشخص شده است. با این وجود، بنیامین نتانیاهو تاکنون از ارائه تعهد لازم

۷ دلیل شکست اسرائیل در جنگ غزه

ندارد.»
بائیر لاپید همچنین تأکید کرده است که نتانیاهو شایسته رهبری «اسرائیل» نیست.

۳. شکست در نابودی حماس

یکی از دلایل اصلی ورود اسرائیل به جنگ غزه نابودی حماس، رهبران و تونل‌های آن بود اما به اذعان همه رسانه‌ها و کارشناسان رژیم صهیونیستی به این اهداف حتی نزدیک هم نشده است. بسیاری از کارشناسان بر این باور هستند که اسرائیل با این اهداف وارد غزه شد اما امروز با شکست در دستیابی به اهداف اعلامی مشخص، قادر به خروج از جنگ نیست. «مرکز مطالعات استراتژیک و بین‌المللی» مستقر در واشنگتن دی‌سی» در تحلیلی از دلایل شکست اسرائیل در نابودی حماس می‌نویسد: بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل گفته است: اگر صلح می‌خواهید، حماس را نابود کنید. اگر آینده‌ای برای اسرائیل، فلسطینی‌ها و خاورمیانه می‌خواهید، حماس را نابود کنید. اگر آمریکا نیز مانند نامزدهای مختلف جمهوری خواه ریاست‌جمهوری پذیرفته است که حماس باید به طور کامل حذف شود. اسرائیل برای نابودی حماس سه گزینه پیش روی خود دارد: اول تلاش برای کشتن یا دستگیری رهبران حماس و از بین بردن شبکه‌های حمایتی گسترده‌تری که حماس در آن‌ها استفاده می‌کند. راه دوم از بین بردن قدرت آنها از طریق تقویت رقابتش است که به آن‌ها اجازه می‌دهد جانشین این گروه در نوار غزه شوند. آخرین گزینه هم تلاش برای مقابله با ایدئولوژی حماس است که مقاومت خسوسن‌آمیز در برابر اسرائیل را ترویج

برای تشکیل کشور فلسطینی خودداری کرده است. بنابراین، بازی پایانی مهندسی‌شده توسط آمریکا متوقف شده است.

شبکه آمریکایی «ان بی‌سی نیوز» نیز با اذعان به شکست ارتش رژیم صهیونیستی در تحقق اهداف اصلی خود در نوار غزه تأکید می‌کند که هیچ نشانه‌ای در حال بر نابودی و یا شکست جنبش حماس وجود ندارد. این گزارش با عنوان «یا حمله اسرائیل علیه نوار غزه موفقیت‌آمیز بوده یا شکست خورده است؟» آمده است: «اسرائیل تا به امروز در تحقق بسیاری از اهداف اصلی خود که دلیل آغاز جنگ علیه نوار غزه بوده شکست خورده است. پیشروی ارتش اسرائیل موفق است و هیچ نشانه‌ای دال بر اینکه جنبش حماس در آستانه یک شکست راهبردی است وجود ندارد.» کارشناسان نظامی در گفت‌وگو با این شبکه آمریکایی تأکید کردند: «روبرهان جنبش حماس همچنان مبارزه می‌کنند و رهبران ارشد این جنبش در قید حیات هستند. هنوز ده‌ها اسیر اسرائیلی نزد جنبش حماس بوده و این جنبش همچنان تنها قدرت حاکم بر نوار غزه به شمار می‌رود. این در حالی است که اسرائیل متعهد شده بود جنبش حماس را از بین ببرد. این به معنی شکست اسرائیل است.»

«مایکل ناگان» ژنرال بازنشسته ارتش آمریکا که ناظر نیروهای عملیات ویژه در خاورمیانه بوده است در گفت‌وگو با شبکه ان‌بی‌سی نیز تصریح می‌کند «احتمال اینکه اسرائیل بتواند هدف راهبردی خود را یعنی نابودی حماس در نوار غزه محقق کند روز به روز در حال ضعیف شدن است.» یک مسئول صهیونیست بلندپایه در گفت‌وگو با این شبکه آمریکایی تأکید کرد: «افزایش تعداد تلفات ما و کاهش احتمال دستیابی به یک نتیجه تعیین‌کننده باعث خواهد شد که اسرائیل از حملات خود بکاهد. ما به نقطه‌ای رسیدیم‌ه‌ایم که نمی‌توانیم به شکل کنونی ادامه دهیم.»

با گذشت بیش از ۱۱۸ روز از جنگ ساختار تونل‌های حماس در غزه نیز همچنان پایدار باقی مانده است. روزنامه وال استریت ژورنال در همین رابطه به نقل از مقامات آمریکایی و صهیونیست نوشته است «۸۰ درصد از شبکه تونل‌های حماس پس از گذشت تقریباً چهار ماه از جنگ و حملات گسترده ارتش اسرائیل دست نخورده باقی مانده است.»

علی‌رغم این تبلیغات گسترده، در جنگ غزه تبلیغات نتوانست جای حقیقت را بگیرد و رژیم اسرائیل در جنگ روایت‌ها شکست بسیار سختی را تجربه کرد. همراهی رسانه‌های جریان اصلی با رژیم اسرائیل به گونه‌ای عریان و آشکار بود که شماری از خبرنگاران این رسانه‌ها علنا به این موضوع اعتراف کردند. در همین رابطه ۸ تن از خبرنگاران «بی‌بی‌سی» انگلیسی در نامه‌ای اعتراف کردند «بی‌بی‌سی» در پوشش دقیق

در ذهن شهرک‌نشینان این اعتماد و اطمینان کاذب را ایجاد کرده بودند که هیچ خطری امنیت آنها را تهدید نمی‌کند و اسرائیل به لحاظ امنیتی به مرحله بازدارندگی رسیده است.

در یک نگاه کلی تر اصولاً بنیان دولت صهیونیستی در سرزمین فلسطین بر این پایه بنا گذاشته شده بود که یهودیان در سراسر جهان امنیت ندارند و همواره از سوی جریان‌ات یهودستیز در معرض فشار و سرکوب قرار دارند و نه فلسطین است.
مقامات صهیونیست اذعان دارند نتانیاهو هیچ اراده و توانی برای تحقق این هدف ندارد. مقامات صهیونیستی هم دربرگامه و کیف آزادسازی گروگان‌ها به شدت دچار اختلاف هستند. «عمران عسینون»، تحلیلگر صهیونیستی در این باره گفته است «ما در غزه گرفتار شده‌ایم. به شکل راهبردی گرفتار شده‌ایم و راه خروجی نداریم. در مورد اتحاد صحبت می‌کنند! اما چیزی که ما آخر هفته دیدیم تبادل آتش سنگین بین گانتس، نتانیاهو و گالات بود.»
از خیابان عبور می‌کردم که یک نفر داد زد: همه این ۱۴۰گروگان را بمباران کنید تا مشکل حل شود!»

روزنامه نیویورک تایمز نیز در گزارشی از نامیدی فرماندهان ارتش اسرائیل از آزادسازی گروگان‌ها می‌نویسد: «پیشرفت‌های اسرائیل در غزه کندتر از حد انتظار بوده و همین مسئله موجب شده فرماندهان اسرائیلی در محافل خصوصی اذعان کنند که آزادسازی بیش از ۱۰۰ اسیر اسرائیلی تنها از طریق روش‌های دیپلماتیک و نه نظامی امکان‌پذیر خواهد بود.» چهار نفر از سران ارشد نظامی اسرائیل در مصاحبه‌ای با نیویورک تایمز به ش‌رط عدم افشای نام گفته‌اند تحقق

همزمان ۲ هفت آزادسازی اسرا و نابود کردن حماس اکنون اهدافی ناسازگار با یکدیگر به نظر می‌رسند. ژنرال‌های اسرائیلی مضاف بر این گفته‌اند که برای نابود کردن حماس ارتش اسرائیلی باید وارد جنگ طولانی مدتی شود که به احتمال زیاد مرگ اسرا را به همراه خواهد داشت. «گادی ایزنکوت»، یکی از فرماندهان سابق ارتش که عضو کابینه جنگی اسرائیل است نیز از شکاف‌های گسترده در کابینه خبر داده و گفته است که داشتن این تصور که اسرا را می‌توان با عملیات‌های نظامی آزاد کرد «وهم» است.

۷. شکست و تحقیر راهبردی ارتش و نهادهای اطلاعاتی اسرائیل

تحقیر ارتش و نهادهای اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی از دیگر مؤلفه‌ها، نشانه‌ها و نمادهای شکست رژیم اسرائیل در جنگ کنونی است. در آغاز عملیات طوفان‌الاقصی این تحقیر به صورت بارز خود را نشان داد. ارتش تا بین ندانن مسلح اسرائیل و سازمان‌های اطلاعاتی عریض و طویل آن که از سوی مهم‌ترین سازمان‌های اطلاعاتی جهان در آمریکا، انگلیس و فرانسه و حتی برخی کشورهای منطقه حمایت اطلاعاتی می‌شود در مقابل حمله یک گروه که به اذعان بسیاری از کارشناسان تحقیر حاصل از این شکست هرگز جبران نخواهد شد. مؤسسه مطالعاتی آرزور در تحلیلی نوشته است: «ارتش رژیم

رئیس بانک مرکزی رژیم صهیونیستی پیش‌بینی کرده است که هزینه‌های تجاوز این رژیم به نوار غزه به ۶۷٫۷ میلیارد دلار افزایش یابد. برخی اقتصاددانان معتقدند مجموع خسارات اقتصادی مستقیم و غیرمستقیم رژیم اشغالگر بالغ بر ۱۶۵ میلیارد دلار بوده است.

روزنامه تایمز انگلیس به نقل از یک مقام امنیتی رژیم صهیونیستی فاش کرد که کابینه جنگ این رژیم در آستانه فروپاشی است و نتانیاهو در تصمیم‌گیری‌های خود مردد است.

مؤسسه تحقیقاتی ERI در تل‌آویو نیز پیش از شروع جنگ کنونی با انتشار پژوهشی نوشت اعتماد جوانان یهودی به رژیم و نهادهای آن به شدت کاهش یافته است. طبق گزارش این مؤسسه، در حالی که ۶۶ درصد جوانان ۱۸ تا ۴۴ تن ساله در سال ۲۰۲۲ گفته بودند «حتی اگر امکنش را داشته باشند، اسرائیل را ترک نخواهند کرد»، این میزان در سال ۲۰۲۳ به ۴۶ درصد رسید و ۵۴ درصد از این جوانان گفتند مایلند امکان مهاجرت را به طور عملی بیازمایند. بر اساس این گزارش احساس ناامنی و نگرانی‌های امنیتی ناشی از حملات راکتی گروه‌های مقاومت فلسطینی و شرایط ناسامان اقتصادی نظیر افزایش مالیات، بیکاری و فقر، وجود اختلاف طبقاتی و تبعیض‌های آشکار از دلایل عمده مهاجرت معکوس از سرزمین‌های اشغالی است. احساس ناامنی بعد از شروع عملیات طوفان‌الاقصی و ضربه سنگین اطلاعاتی و امنیتی به رژیم صهیونیستی رشد بسیار چشمگیری از نشانی می‌دهد به طوری که گزارش‌ها نشان می‌دهد ده‌ها هزار صهیونیست شهرک‌های نزدیک به نوار غزه و همچنین شهرک‌های نزدیک به جبهه شمال در مرز بین فلسطین و لبنان را ترک کرده و اعلام کرده‌اند به دلیل احساس ناامنی دیگر هرگز حاضر به بازگشت به این شهرک‌ها نیستند. حتی اگر جنگ کنونی به پایان برسد رژیم صهیونیستی بعد از قاتر نخواهد بود آن احساس ناامنی شدیدی که به دلایل سیاسی و اطلاعاتی در سال ۱۹۴۰ رخ داد و شروع عملیات طوفان‌الاقصی در روح و روان صهیونیست‌های ساکن اراضی اشغالی ایجاد شده است. در درمان کند. از بین رفتن احساس امنیت پدیده‌ای است که خیلی سریع اتفاق می‌افتد اما بازگرداندن امنیت روانی و ذهنی فرآیند بسیار پیچیده و طولانی بوده و سختی اتفاق می‌افتد. لذا به جرأت می‌توان گفت از بین رفتن احساس امنیت به دنبال عملیات

- «چرا اسرائیل نمی‌تواند حماس را نابود کند؟» (فرهنگ سدید، ۷ بهمن ۱۴۰۲)
- «هزینه واقعی جنگ برای اسرائیل چقدر است؟» (فارس)، ۲ بهمن ۱۴۰۲)
- «کیهنگی جنگی صهیونیست‌ها در آستانه فروپاشی» (تسنیم، ۲۵ دی ۱۴۰۲)
- مقام امنیتی صهیونیست: کابینه جنگ اسرائیل در آستانه فروپاشی است (اسناد یک بهمن ۱۴۰۲)
- «برده از شکست اطلاعاتی رژیم صهیونیستی در غزه» (۲۳ آبان ۱۴۰۳)

^[1] «چرا اسرائیل نمی‌تواند حماس را نابود کند؟» (فرهنگ سدید، ۷ بهمن ۱۴۰۲)

^[2] «هزینه واقعی جنگ برای اسرائیل چقدر است؟» (فارس)، ۲ بهمن ۱۴۰۲)

^[3] «کیهنگی جنگی صهیونیست‌ها در آستانه فروپاشی» (تسنیم، ۲۵ دی ۱۴۰۲)

^[4] مقام امنیتی صهیونیست: کابینه جنگ اسرائیل در آستانه فروپاشی است (اسناد یک بهمن ۱۴۰۲)

^[5] «برده از شکست اطلاعاتی رژیم صهیونیستی در غزه» (۲۳ آبان ۱۴۰۳)